

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului:

pe un an	8 coroane
" 1/2 "	4 "
" 1/4 "	2 "
Prețul unui număr	20 fil.

Proprietar și redactor responsabil:

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea: Caransebeș, strada Constantin Burdiz.

Administrația: Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului: 44.

Manuscripte nu să inapoiază.

SĂRBĂRILE DELA SIBIIU.

Mai puțină vorbă, mai multă și mai serioasă muncă. În diferitele rânduri am avut ocaziune să combatem datina strămoșască, încuibată la diferitele instituțiuni, ca de regulă se face multă vorbă și puțină ispravă și, că instituțiunile noastre au început a fi locuri de căpățuire pentru oameni, cari nu se pot feri în viața publică. Mai vărtos noi Românii avem nefericirea a avea pe corpul neamului mulți și diferiți paraziți. Lucrul se explică ușor. Sistemul de educațiune al tinerimei noastre este greșit. Tinărul român ajuns la universitate în cele mai multe cazuri prea puțin își bate capul cu studiu serios, ci, ajungând în societatea unor socialiști, sau oameni brancotați în cele morale, tângesc prin biruri până mai ține stipendiul, ca apoi să părăsească școala, să se zălăsluiască în cutare redacție, sau la cutare avocat.

Timpul trece, părinții sărăcesc, tinărul devine bărbat, capul însă a rămas necultivat. Ca să poată totuși trăi, trebuie căpățuit. În astfel de cazuri sunt bune instituțiunile românești, sau diferitele redacții, tot atâtea fabrici de martiri naționali.

Ne-am ocupat mult și cu Asociațiunea pentru cultura și literatura poporului român. Am arătat cum această instituțiune întemeiată de vrednicii noștri antecesorii avea o chemare sublimă și cum zi de zi decade, tot mai mult să îndepărtează de adevărata ei menire. Adunările generale au ajuns forme goale, activitate literară prea modestă, și totdeauna am căutat să ajungem prin banchet. Am arătat, că și Astra a ajuns loc de căpățuire pentru ginerele dlui Cosma, poetul de vorbe goale O. Goga, care, în lipsa de calificare a trebuit așezat în postul de secretar literar. N'am simțit până acum efectele acestei căpățuiri. N'am observat, ca dl Goga să fie eselat

prin activitate literară, în schimbul frumosului salar, și e posibil ca tot productul literar în favorul Astrei, vor fi chitanțele, cu cari dl secretar și-a scos plata. Noi, când e vorba de interesul public, de curățenia moravurilor și mai vărtos de curățirea instituțiunilor noastre de oameni neactivi, am fost sinceri și am zbicuit relele fără ori ce reserve. Așa am făcut și cu Astra. Am arătat, că dl Goga nu are nici capacitatea și poate nici timpul cuvenit, fiind D-Sa politician, pentru a se ocupa în mod serios cu agendele împreunate cu frumosul post de secretar literar și am pretins, în interesul bine înțeles al Astrei, îndepărtarea lui de acolo.

Pentru sinceritatea noastră, pentru dragostea, ce o avem față de instituțiunile noastre, dl Goga n'a avut pentru noi decât cuvinte de hulă, pentru cari ne vom mai răfui înaintea judecătoriei. Ba, ca să slăbească înaintea publicului cetitor a crezut, că e bine să-și câștige prin copilul dascălului din Cârnecea o hârtie de aderență și mângăere.

Cuvintele noastre n'au răsunit în pustiu. Cei chemați au dat atențiune cuvintelor noastre. Săptămâna trecută s'a ținut la Sibiiu adunarea generală a Astrei. A fost împreunată cu sărbările în memoria lui Șaguna. A fost lume multă. Deschiderea s'a făcut ca de regulă. Președintele a ținut un frumos discurs, ear' lumea a aplaudat. A urmat banchetul. Discursurile obicinuite. Totuși ceva nou. A vorbit și *poetul* Goga. A mai tras odată cu coada ochiului spre România și în scurt timp dat ne va fi să cetim, că dl Goga a intrat în țară *prin cutare punct*. Nu știa bietul Goga, că are să urmeze furtuna, credea, că cu discursul dela banchet și-a făcut datorința de *secretar literar* al Astrei. A urmat timpul de muncă și ne bucurăm, că ochii multora s'au deschis. În ședința a doua dl Dr. Valeriu Braniște, cel mai com-

petent bărbat în *cele literare*, în numele comisiunei pentru censurarea raportului general a făcut un lung raport, propunând între altele, *că adunarea să-și exprime dorința, ca activitatea literară și culturală din centrul Asociațiunei să devie mai vie și mai intensivă*. Ceeace noi de mult am afirmat, că dl Goga nu are capacitatea recerută pentru a ocupa postul de *secretar literar* s'a dovedit în mod officios, în plenul adunării generale, de bărbați, cărora dl Goga nu le va putea face imputarea, că sunt trădători de neam. Așa am ajuns, ca fie-care să se acopere cu mantaua naționalismului neînfricat.

Despre incidentul petrecut în sinul adunării generale lăsăm să vorbească prietenii secretarului literar. În *Tribuna* cetim următoarele:

La propunerea, ca activitatea literară și culturală a comitetului să se mărească, vorbește:

D. Octavian Goga, care se crede dator a răspunde la această propunere. Spune că el este vizat prin propunerea asta.

Spune că acest fel de critică al oamenilor cari după un an de odihnă acasă vin să critice activitatea secretarilor Asociației este ieften și nu-i legitimat. Spune că acum trei ani când a primit postul de secretar a avut mai multe proiecte, cari i-s'au zădărnicit. Și el s'a gândit la problema ce-i incumbă „Asociațiunii” de a lucra pentru înaintarea noastră culturală și a găsit că pentru intelectuali este de prisos ca „Asociația” să mai scoată o revistă literară, deoarece apar în România reviste cari împlinesc lacuna asta. Cine dorește a ceti să le aboneze pe acelea și să nu aștepte ca în schimbul cotizației să i-se dea o revistă. Cotizația asta la „Asociație” să fie considerată ca un bir național, pe care să-l plătească intelectualii noștri jertfindu-o întreagă pentru scopul ridicării culturale a poporului. În felul acesta s'a suprimat apariția revistei „Transilvania” și s'a hotărât scoaterea unei reviste pentru popor: „Țara Noastră”. Declară că a lucrat timp de un an la această revistă, muncă în destul de mare pentru o singură persoană. Greutățile se cunosc însă: a intervenit procurorul și a

fost nevoit să se suprimă apariția revistei. A preconizat înființarea unei biblioteci pentru popor. Am propus, zice, să se scoată lunar câte o cârtică formându-se o bibliotecă populară. Nu s'a îngăduit să apară decât tot la două luni, șase pe an. Piedica a fost: lipsa de mijloace.

Cere ca de aici înainte comitetul să facă propunerile pentru indemnizarea mișcării literare și un secretar, ale căror propuneri totdeauna au fost respinse căci, zice, m'am săturat de a mai prezenta planuri cari să se respingă. Exprimă nemulțumirea sa față cu propunerea raportului.

Cuvintele acestea au fost rostite în tonul omului plictisit și dispus de multe critici ce se fac.

Dr. Braniște își menține propunerea. Vorbește încă d. Dr. Cioban apărând pe secretar iar d. Gavril Tripon vorbește pentru propunerea raportului pe care adunarea o primește.

Votul de neîncredere, primit de plenul adunării generale, să nu-l supere pe poetul Goga, pentru-că Molin va mai avea o coală de hârtie, ca să-l asigure despre dragostea și încrederea tinerilor din Cârnecea. Suntem totodată dispuși să credem, că după cele întâmplate va mai fi atâta omenie în dl Goga, ca să nu mai stee la un post, pentru care nici adunarea generală, nici chiar după cuvintele sale de apărare, nu-l ține demn.

Dl Goga ni-a făcut, poate fără voie prețioase mărturisiri în discursul său de apărare. Ni-a spus, că „*Transilvania*“ organul Astrei a fost sistat, ca să facă loc fițiței „*Țara Noastră*“. Nu știam până acum, că „*Țara Noastră*“

a fost susținută de Astra, acum însă, după ce am auzit-o din cel mai competent izvor, siliți ne vedem a da frâu liber indignării noastre, că banii Asociațiunii se folosesc pentru susținerea astorfel de fițiței. Doară toți știm, că în „*Țara noastră*“ toți bărbații nostri de frunte, începând dela metropolit, au fost trași în noroi. Dar' abstrăgând dela aceasta, nu cade în sfera de activitate a Astrei să susțină astfel de foi politice, unde copilandri necopți își fac trebșoarele. Prea puțin a putut profita poporul, dacă „*Țara Noastră*“, de fapt a fost întemeiată pentru popor, cum susține *Samsonul* român. Avem atâtea năcazuri, avem o mulțime de analfabeți, lipsiți de cea mai elementară cultură și tot se mai află bani pentru a susține foi ca „*Țara Noastră*“. Lucrurile se îndreaptă. Adunarea generală a decis, ca *Transilvania* din nou să apară, în forma de mai înainte și sperăm, că și dl Goga își va lua catrafusele și se va duce să mai învețe.

Drum bun!

Alegerea de episcop. În cauza neînțării alegerii de episcop din dieceza noastră, I. P. S. metropolit I. Mețianu a primit dela Ex. Sa dl ministru de culte următoarea ordinațiune:

Escelența Voastră, Domnule Arhiepiscop și Mitropolit! Majestatea Sa ces. și apostolică regească, prin prealalta rezoluțiune, datată în Viena, la 28 Septembrie anul 1909, nu s'a îndurat a afla, că e de confirmat

alegerea protosincelului Dr. Iosif Traian Badescu de episcop gr. ort. rom. al Caransebeșului, efectuită din partea sinodului diecezan, convocat pe 12 Iulie, calendarul nou, anul 1909, la Caransebeș; și totodată Majestatea Sa ces. și apostolică regală s'a îndurat a ordona preagrațios, ca dispozițiile necesare pentru îndeplinirea scaunului episcopesc gr. ort. român din Caransebeș să fie efectuate din partea Escelenței Voastre, cu *excluderea celor deja aleși, de a putea fi de nou aleși.*

Când deci, cu provocare la prețuita reprezentățiune a Escel. Voastre din 6 Septembrie a. c., numărul 355 M. și pe lângă retrimiteră anexelor ce le avea, am onoare a comunica această prealaltă hotărâre Escelenței Voastre, Vă rog ca în înțelesul aceleia, și conform §-lui 98 din statutul organic al bisericii gr. ort. române, să binevoiți a face fără amânare dispozițiunile necesare pentru îndeplinirea scaunului episcopesc gr. ort. român din Caransebeș, cu *ținerea în vedere a restrângerii precisate în prealalta rezoluțiune.*

Primiți, Escelența Voastră, espresiunea sinceră a deosebitei mele stime.

Budapesta, 6 Octomvrie 1909.

Pentru ministru:

Tóth m. p.
secretar de stat.

Crisa. Situația e și acum neschimbată. Majestatea Sa nu a luat încă nici o hotărâre cu privire la rezolvarea crizei. Guvernul cel vechiu funcționează încă, deși ar dori foarte mult să fie dispensat de această sarcină. Ultimele știri ne spun, că Majestatea Sa va chema în audiență pe mai mulți fruntași maghiari pentru a-i consulta.

Deputații sârbi, părăsesc partidul matadorilor naționaliști. Era de prevăzut aceasta. Matadorii din partidul pereclit „naționalist“, în truda lor pentru „cauza cea

„FOIȚA SEVERINULUI“.

Crucea din poiană.

— Novelă populară —
de

George M. Dopp.

— Urmare. —

I.

Morarul, ca să-i potolească groaza fiesă, la care se uită, ca la o icoană sfântă, se învoi, așa că se adăpostiseră sub ramurile unui fag, a cărui frunze dese păreau a o colibă părăsită.

Deodată, un trăznet puternic spintecă văzduhul, șuerând despică uriașul fag, care martor a fost la multe furtuni, și un foc năpraznic, arătându-și limbile, ca demonii iadului amenințau pădurea cu pustiire. — Un fuit de femeie și un urlet de bărbat înădușit, sparesse liniștea pădurii. După aceea o liniște ca de mormânt se lasă din nou peste codru. Numai focul mistuitor, ce se întindea ca o furtună și troznetul crengilor arzânde, doar de mai tulbură liniștea ce se lăsase. O ploaie cu povoiu, însă în curând ținu pept focului, care ar fi lăsat în urmă ruină și pusti; flacărele se stânseseră. Din ce în ce norii să despicară și miliardele de stele se iviră pe bolta cerească în toată frumșetea lor dumnezeiască.

Luna, care eră de o suliță, deasupra muntelui pleșuv, se scaldă ca un glob de

aur pe bolta cerească, se uită cu pizmă la un pept rotund, a cărui podoabă se vedea în toată frăgezimea. Țișoarele, cari erau pe calea desvoltării lor, păreau a două flori de crin, și se ridicau din când în când, urmate de câte un suspin înădușit; iar trupșorul curat ca lacrima, băgau în păcate chiar pe străbuna lună, care orbită de atâta frumșete lacomă părea că stă locului. Era Florica, lângă dânsa la vre-o 4 pași zăcea deasemenea leșinat morarul. Ambii păreau două cadavre în pustiul codrului.

Prin întunec se zări deodată o umbră, care alergă, mergea în neștire, căută ceva. Agățându-se de toate crengile tufelor, părea o fantomă, alunecă, pică și sudori răci îi curgeau pe trupul lui vânjos, se îndreptă înspre partea de unde veni fuitul de femeie cu gândul că blăstămatul Simion, iarăși se află în momentul de a rupe nevinovăția unei floricele.... Eră Ghiță. — Il știă el, bine pe Simion, ca pe un suflet hain și blăstămat, căci vai de fețișoara, care ajungea pe mâinile acestui, puiu al iadului, în care erau găzduite toate șiretlicurile mamoniilor, învățându-l cele mai spurcate lucruri. Multe fețișoare udau pământul cu lacrimi amare în urma lui Simion.... Multe mame țineau Vinerile de peste an, blăstămându-l pe Simion; ear Ghiță de multe ori sărea în apărarea celor ajunse în mreja acestui blăstăm. De multe ori Simion a simțit pumnul lui Ghiță.

Cuțitul lui Ghiță de multe ori a tăiat dungi adânci în carnea lui Simion. De aceia acești doi păunași ai codrului, în cari eră sălășluit într'unul: puterea îngerească și dreptatea, în al doilea șiretlicul iadului întreg — purtau ură de moarte unul altuia.

Deastădată Ghiță se înșelase, căci Simion se desfătă sub nucul cel bătrân deasupra viilor, în brațele Finicii, a nevastei lui badea George bogatul.

Deodată Ghiță se oprește ca trăznit. Un cutremur îl cuprinse la vedenia ce-i stă înaintea. Ochii i-se impaiangeniseră și credea că se află înaintea unei stafii. Sta ca incremenit, uitându-se cu lăcomie la sinul rotund pe care luna îl arată în toată frumșetea lui. O putere dumnezească îl indeamnă să se apropie. Simțea, că trupșorul ce stă răsturnat, ca o floare de crin ruptă de vijelie, se mișcă, răsuflă, trăește. Se apleacă, îi ascultă bătaia inimii. În zăpăceala lui uitându-și că aici ajutorul lui e de lipsă, obrazii lui se oprind, cu putere, sângele începe să-i umble furnicând prin vine, ca ciuruitul apei izvorului din munte, se aplecă, părea, că nu eră demn să o atingă, în zăpăceala lui însă, cu o poftă nebună de june, a cărui inimă frământată e de dorul și poftetele dragostei, depune o sărutare cu sete pe sinul alb și nevinovat al tinerei fețițe, al cărei peptșor până atunci, doar numai de buzele mamei a fost sărutat.

mare și sfântă“ a buzunarelor fără fund, credeau, că vor înghiți lumea, vor dispune după plac în toate părțile, timbrând de trădători pe toți aceia, cari nu erau aplicați a împărți ideile lor. Pe toți aceia, cari nu se supuneau poruncilor lor fără sâmbure și svârcolirilor fără nici un rost. Așa se vede, că Sârbii, cari au fost și ei membrii activi alături de Miháli, Vlad etc., în comitetul național, s'au săturat de întovărășia lor și s'au convins, că cu vorbe goale și umflate, nu se poate creă un viitor fericit al poporului pe care îl reprezintă în parlament. S'au convins, că programul lor e de a se îmbogăți ei înșiși, pe când pentru poporul, care i-a ales nu fac nimic, ci îl amefesc cu promisiuni goale: iar foile susținute de ei, otrăvesc în modul cel mai crud sângele bietului popor, care și așa începe a-i cunoaște și a le întoarce dosul. Incărcăți apoi cu bani grei, veniți de la cei din România, prind curagiu, ca să facă larmă în Parlament, în afară însă a agită la ură pe poporul român contra poporului maghiar, cu care avizați suntem a trăi în pace și înțelegere. Fac zgomot, ca să-i audă cei din România, ca aceștia să se îndure, să le trimită bani și iară bani. Deputații sârbi, bagseama le-a cetit în cărți, le-a aflat meșteșugul și de aceea au rupt-o cu ei. Iată ce scrie „Tribuna“ din Arad: „Președintele partidului naț. a primit o scrisoare dela deputații sârbi Iasa Mrksici, Dr. Musitzki și Dr. Manoilovici, în care aceștia declară, că părăsesc partidul“.

Gălușca deputaților sârbi, o înghiț cu mare greutate matadorii din partidul „național“; iar „Lupta“ și soatele ei, fac spume la gură contra sârbilor. De giaba e orice trudă a lor, că nu le ajută nimic, începutul l'au făcut *bravii Ciacoveni*, după ei au urmat acum deputații sârbi, apoi mereu, mereu se va limpezi ceriul, și neghina din grâu va peri ca o nălucă, cu ea deodată și poporul

român va curăți vatra, de cenușa rămasă în urma tăciunilor aprinși de văpaia naționaliștilor.

O decisiune a Parlamentului. Într'o ședință din 13 l. c. Dieta țării, în urma propunerii deputatului *Buza*, a hotărât, ca de aici încolo vicepreședinții Dietei să nu mai aibă lefuri. Aceștia erau rebonificați cu câte 12 mii coroane la an.

Deschiderea Congresului bisericesc.

Joi, în 14 Octombrie s'a deschis congresul bisericesc, ort. rom. din patrie, la Sibiiu.

Dimineața la orele 9 s'a celebrat o liturghie în catedrală, la care a pontificat I. P. S. Sa Mitropolitul Ioan Meșianu, archimandriții Dr. Ilariu Pușcariu, Filaret Musta și Augustin Hamsea, protosincelii Dr. E. Roșca și Dr. E. M. Cristea, diaconii Dumitru Câmpian și Dr. Vasile Stan.

După serviciul divin s'a ținut deschiderea congresului, tot în catedrală. La masa prezidială în frunte I. P. S. Sa Mitropolitul, la dreapta lui P. S. Sa Episcopul Aradului Ioan I. Papp. Biserica e plină de membri congresului din archidieceză și cele două dieceze sufragane.

I. P. S. Sa Mitropolitul Ioan Meșianu, deschide congresul printr'un discurs bine-simțit, în care își manifestă bucuria, că poate saluta pe deputații întruniți la congres, implorând dela cer, încă mulți ani de conlucrare mănoasă în via Domnului. Constată cu durere golul ce se simte, prin trecerea la cele eterne a bărbaților de valoare ai neamului: Episcopul Popea, Antonie, Eugenie, Zenovie și Alexandru de Mocsonyi. Aduce înainte meritele marelui Andreiu baron de Șaguna, a cărui centenar s'a serbat zilele trecute. Accentuează apoi cuvintele, cu cari Marele Șaguna a deschis primul congres bisericesc la anul 1868 rostind următoarele: „*De astăzi*

încolo, depun și responsabilitatea pentru ulterioara soarte a bisericii, în mâinile acestui congres și a celor viitoare“.

„In firma convingere, — încheie I. P. S. Sa discursul de deschidere, — că iubirea d-voastră de biserică, de neam și de patrie va ușura lucrurile din acest congres, mai implorând și din acest loc: binecuvântarea ceriului asupra d-voastră, declar sesiunea congresului nostru național bisericesc ordinar pentru anul 1909, de deschisă.

Mitropolitul invită apoi pe notarii congresului să ia loc la masa prezidială. Se cește apelul nominal și în ordinea lui membrii congresului își prezintă credenționalele. Congresul se împarte în secțiuni pentru verificarea mandatelor. Mitropolitul ridică apoi ședința primă. A doua ședință s'a anunțat pe a doua zi.

La orele 10, parte din membrii au fost la masa Mitropolitului. *Părintele Badescu — dupăcum scrie „Tribuna“ — deși a fost invitat, nu a luat parte la masă.*

Deputatul Dr. Petrovici — zice tot „Tribuna“, — încă a declarat, că *nu va lua parte la masa aceasta, unde nu se manifestă decât fătărnicie“.*

Dacă spusele „Tribunii“, se adevăresc, atunci această insultă la adresa șefului suprem a bisericii noastre, din partea lui Petrovici, e strigătoare la cer.

Di Dr. Petrovici s'a dat arama pe față, dovedind prin asta, că ar dori să se deede cel mai mare socialist, decât e o punte la mijloc și o întrebare? Că oare socialiștii, acești oameni, cu cari dl deputat Petrovici nu se va putea juca de-a baba oarba, nu-i va putea atrage așa ușor în mreje, ca pe alegătorii dânsului, — cari dealtfel i-au pus cruce la căpătâiu — oare sta-vor acești socialiști de vorbă cu dânsul?

Venindu-și Ghiță în ori, despleticindu-se din amețala dulce și somnul lîn, ce-l cuprinse, din care vecinic ar fi voit să nu se mai deștepte, — ridică trupșorul cu o putere de tigru, îl ia în brațe, îl strânge cu dragoste arzândă și se îndreaptă spre stână ducând cu sine povara, care îi părea atât de ușoară, atât de dragă, atât de scumpă. O așază în stână pe cojocul lui propriu, aprinde focul, se uită în jur, — baciul Constantin lipsește. Se repede la fedeleșul cu apă rece, stropește trupșorul nevinovatei zine a codrului. Ochii Floriceii se deschid deodată, se trezește îngrozită din amețala ei adâncă zicând:

— Unde-i taica? — Unde mă aflu eu?

— Nu te teme Florico, eu sunt Ghiță al Anei, și ești în stâna baciului Constantin. Nu te teme, nime nu are să-ți atingă nici barem un firicel de păr.

— Unde-i taica? — La ce mai adus aici, ce vreți dela mine? — și începă a plânge.

— Păi, unde l'ai lăsat, lelișo. Erai singură, când te-am aflat în puterea nopții.

— Plecasem cu el. — A, tu ești Ghiță? Da, de tine nu mi-e teamă, în tine mă încred... Du-te, caută pe taica, adă-l, o fi acolo, — dar totuși, nu știu, — dute, acolo o fi, — oh oare ce so fi întâmplat cu mine? Din nou leșinase și pică pe cojocul ce Ghiță i-l așternuse.

Ne stând mult pe gânduri, Ghiță să repede afară pe ușa stânei, trăgând-o după el, întru căutarea morarului. La mijlocul potecii însă se împedecă de un trup, care și el se împedecase de o tufă căzând, și tocmai să cercă să se ridice.

— Cine ești?!

— Eu sunt morarul Nistor. Cine ești tu?

— Eu sunt Ghiță al Anii, păcurar la baciul Constatin, tocmai după d-ta rătăcesc să te aflu.

— Nistor, numai decât se îngrozise, știind că Ghiță are de ortac pe Simion, de care tremurau toți părinții. Tremurând, mai mult urlă ca și cum vorbea: — Unde mi-e fata, hoților? Mi-ați furat fata, unde-i sufletul taichii? Bată-vă unul Dumnezeu, pe voi hoți de codru, fără inimă și frică de păcat?!...

— Nu blăstăma nene Nistore, — eu am dus fata la stână, e în loc bun n'ai de ce te teme.

— Da, în loc bun, când toată lumea tremură de voi?!

— Ho ho, nene Nistore, nu și de mine! Deși sunt un copil sărac, sunt însă cinstit! Să nu crezi, că eu am gânduri rele. Doamne ferește. Ești bogat, nu lăcomesc la bogăția ta, așa cum cugeți...

Ghiță cu vorbe blânde caută să-l liniștească pe morar. Când eși din stână, în ză-

păceala lui, nu băgase de samă, că în urma lui: Simion se furișe înlăuntru ca un șarpe.

Lăsăm pe Ghiță și morarul și ne întoarcem puțin la stână, unde se întâmplă o mișelie punându-și Simion în încercare poftele lui demonice, atacând la nevinovăția Floriciei.

Florica după ce se trezește speriată vede în fața ei pe Simion, la vederea căruia se cutremură. Se ridică și vrea să fugă.

Simion o oprește. Se apropie lingușitor de Florica, cu un zimbet în care erau toate prefăcătoriile diavolilor și cu o rânjitură batjocoritoare începe a ispiti nevinovata fetișoară.

— Stai, lelișo, că de mult te caut, întâmplarea te-a adus în mreja mea, fără să mai ostenesc după tine!

— Dă-mi drumul, drac ce ești!

— Haide, haide, Floricuțo, nu se dă drumul așa ușor, după cum crezi. Mai întâiu trebuie să-ți îngădui puțină oboseală, plătindu-mi vamă, pentru-că te voi lăsa să pleci. Aș fi un nebun, dacă ași lăsa să-mi scape din ghiară, uite numai așa, haide du-te, un porumbel ca tine.

— Te blastăm Simioane! Te blastăm, dă-mi drumul, lasă-mă! Unde-i taica?

(Va urma).

Lucruri triste.

Prin multe încercări și ispite trece o națiune, până ce intră conștiința întrânsa și să înțelege.

Când va ajunge națiunea noastră la o astfel de înțelegere nu știm, mai mult ne temem că să realizează cuvintele înfricoșate ale sf. Scripturi: „*perirea ta din tine izraile*“. Teama aceasta își are baze puse de așa numiții naționaliști lihniți după mărire. Pentru că mult mai face și desface vremea, având un mers natural, ca cei bătrâni să dispară, iar cei tânări să le iee locul. Dacă acest mers ar fi însă natural ca în locul celor bătrâni cu inima bună pentru oropsita noastră națiune, să ajungă iarăși tânări virtuozii conduși de ce este bun și frumos, numai bucura ne-am putea.

Durere însă că acestora numai la inimă nu le zace iubirea de neam. Că iată ce știm și vedem. Știm că mâna scârboasă a lui Iuda s'a vârat și în rândul Apostolilor, deci cu mult mai ușor o vedem a fi vârată între fiii neamului nostru. Câștigând oameni uitați de sine, ce sunt capace a spurcă până și cele sfinte după cum zice regina cuminte „*ca muștele*“.

De multe ori însă pedeapsa D-zeească nu întârzie. Vedem chiar acum aceea pedeapsă cum a ajuns pe herostrații perfizi desgolindu-i înaintea lumii, știind sfârșitul tragediei comice jucate de sinodul eparchial spre paguba bisericii, și demoralizarea credincioșilor ei. Cine sunt acești uitați de sine? este ușor a-i ști, având predilecția a se numi de naționaliști. Vai însă de acea națiune care poate înregistra în rândul ei oameni de aceștia.

Purtarea Dr.-lui Ciupe din congregația de toamnă a a. c. nu poate trece cu tăcere din partea alegătorilor Il. Sale dlui C. Burdia, stârnind o nespusă indignare. De aceea în publice, cu multă francheță alegătorii Ilustrului lor ablegat declară: că vorbele lui nu sunt luate de altele decât de calumniile josnice, nedemne de măestrul lor. Apoi s'o știe bine dl Ciupe că soții nu-i servesc spre laudă. Noi îi cunoaștem pe toți. Știm promisiunile, de pe timpul fostului deputat Jakabffy. E, apoi ce să-i zici românului la a lui zisă: „*spunemi cu cine te însoțești, că apoi....*“ Ba ce este mai mult, așa este firea românului, că el să împacă cu soartea, numai nu uită. Deci știe cu cine a avut de lucru și știe cu cine are. Numai dl Ciupe acum a prea întârziat cu atacarea oamenilor cinstiți, că glonțul vorbelor d-sale nu va prinde, fiind ei îmbrăcați în haina faptelor bune. Deci nu în rândul guralivilor, pentru că vorbele numai mișcă, ci în rândul celor cu fapte bune, pentru că numai ele însufleșesc te avântă, d-le Ciupe. Lasă-te de a cârți asupra oamenilor cinstiți ca Il. Sa dl C. Burdia și de toți stimatul primar al Caransebeșului Oct. Bordan.

Glas din graniță.

Adunarea ordinară de toamnă a reprezentanței „Comunității de avere“.

Adunarea ordinară de toamnă, s'a ținut în 19 l. c. st. n., în edificiul „Comunității de avere“. Reprezentanții sunt de față în număr complet. Il. Sa dl consilier aul. și deputat dietal *Constantin Burdia* în calitate

de prezident, însoțit de Il. Sa dl comite-suprem *Fialka Károly*, în calitate de exmis și reprezentant guvernial, intră în sală, care eră tixită de public la oarele 11 a. m., aclamați fiind cu urale sgomotoase de reprezentanți. Il. Sa dl C. Burdia, după-ce ocupă locul prezidențial având la dreapta pe Il. sa dl comite-suprem, într-o liniște generală deschide adunarea salutând pe cei prezenți. În vorbirea de deschidere Il. Sa, își exprimă bucuria, că poate salută în mijlocul adunării pe Il. Sa dl comite-suprem, deplin sănătos. „Să trăiască“ dl comite-suprem izbucni din pepturile tuturor. După aceia Il. Sa deschide adunarea, recomandând reprezentanților, ca: punctul 1, „Raportul general“ să se iee la cunoștință. Reprezentanța ia la cunoștință întreg raportul cu însuflețire.

Urmează punctul 2: Preliminarul fondului pădurilor și fondului caselor, pe anul 1910. Aici dl K. Müller cere, ca să se iee în vedere starea mizeră a codrenilor, și să li-se îmbunătățească acestora soarta. D-l Ioan Chendi, deasemenea spriginește propunerea dlui Müller. Il. Sa răspunde, că cunoaște și adânc e săpată în inima sa soarta codrenilor, a căror soarte eră într-o stare de tot mizerabilă pe timpul, când Il. Sa a venit ca prezident al „Comunității de avere“, documentează, că de când Il. sa a luat conducerea, a îmbunătățit cât puterile și împrejurările i-au permis, — soarta codrenilor. Promite, că va avea și de aici în colo, ca și până acum la inimă soarta lor și se va sili din toate puterile a îmbunătăți soarta codrenilor; deocamdată însă, nu poate promite, luând în considerare sarcinile atât de multe cu cari e îngreunată „Comunitatea“, sperează însă, că în timpul cel mai scurt se va ajunge la o stare fericită, când apoi primul gând al Il. Sale va fi, ca codrenii să fie rebonificați mai bine pentru serviciile lor pe cari le constată însuși, că sunt dintre cele mai eminente, și că codrenii și funcționarii își împlinesc cu acuratețe datorița lor. — Dl Chendi propune, ca să se șteargă cautiunea codrenilor. Reprezentanța constată, că e de lipsă cautiunea lor în multe puncte de vedere. Peste propunerile dlui Müller și dlui Chendi se trec la ordinea zilei și să ia Preliminarul la cunoștință în întregime. Punctul 3, despre vânzarea pădurilor din ținutul „Bradu moșului“, „Purcar“ și „Ciula“: deoarece ofertele date de diferite firme, nu au ajuns sumele dorite, se face nouă licitațiune. Se dă lucrul spre rezolvire grabnică comitetului. — Punctul 4, referitor la înființarea economiei de model în ținutul comunei Mehadia. În. Ministru deocamdată nu poate să o ajute materialmente, de aceea comitetul propune, ca „Comunitatea de avere“ să iee chestia sub aripile sale. Se primește cu însuflețire. — Punctul 5, referitor la descrierea daunelor silvanale neincassabile, se constată, că: Ohababistra, Caransebeș, Teregova, Orșova, Bozovicu sunt laolaltă în restanță cu suma de 6,538 cor. 10 fill., pe cari reprezentanța le declară de neincassabile. — Punctul 6, refer. la alegerea comisiunii de reviz. pe 1910. Se aleg d-nii Țigris, Popovicu și Grozavescu. — Punctul 7. ref. la suplicile incurse mai târziu. Aici comitetul propune; iar adunarea decide cu mare însuflețire, pictarea potretului Il. Sale dlui C. *Burdia* în oleu și așezat în sala de ședințe, în semn de mulțumită, recunoștință

și omagiu Ilustrului bărbat, pentru munca și interesul mare ce l-a pus întotdeauna pentru înflorirea și înaintarea „Comunității de avere“. Punctul 8. Se recomandă adunării în schimb falca de moșie a lui Braun Albert din Veidenthal și a lui Stuibler József din hotarul Slatinei, a căror moși sunt între pădurile „Comunității“, se decide, ca să se dea acestora ca schimb, la marginea pădurilor așa, că pădurea „Com.“ se preface întruna. — Punctul 9, se aleg 2 refer. pentru autenticarea protocolului, în persoana dlor preoți: Magdescu și Verinchescu.

La finea agendelor Il. Sa, mulțumește reprezentanței pentru participare și sprijinul ce l-a dat până acum întru înflorirea și prosperarea acestui institut. Vor fi și de aceia, cari sunt contrari roadelor și muncii noastre, însă și cel mai mare dușman, trebuie să recunoască — zice Il. Sa, — că a munci cu rivnă și sinceritate, nu poți a satisface tuturor. E ușor, ca să vii să critici lucrul gata, făcut cu trudă de alții. Pot să stau cu conștiința liniștită pe acest scaun prezidial, căci mi-am făcut și îmi fac datorița cu sfințenie. Declar sărbătorește, că am avut la inimă înaintarea pe toate terenele atât a „Comunității, de avere“, cât și a fraților grăniceri. — Il Sa își ia adio dela reprezentanții „Comunității“ ceea ce, a dat anză la urale de: „să trăiască“ prelungi. Il. Sa încheie adunarea, cu aceea, ca și în viitor să ne putem întâlni laolaltă spre înaintare acestei instituțiuni și a grănicerilor, cu aceeași dragoste frățească, cu aceiași râvnă pentru binele comun și al patriei, ca și până acum. Se fac ovațiuni nesfârșite la adresa Il. Sale și a dlui comite-suprem, când aceștia părăsesc sala adunării. Adunarea s'a încheiat la orele 12^{1/2}.

Raportul

comitetului Comunității de avere a fostului regiment confiniar Romano-Bănățan nr. 13, adresat către adunarea generală a reprezentanței, convocată pe 19 Octombrie 1909.

Nr. 2529/1909.

Onorată adunare generală!

În raportul nostru cu ocaziunea această voim să ne dăm samă nu numai despre activitatea noastră dezvoltată dela ultima adunare generală, ținută la 18 Iunie a. c., del care abia un pătrar de an a trecut și în care am informat Onorata Reprezentanță cu deamăruntul despre administrația averii noastre, precum și despre dezvoltarea instituțiilor morale și economice create de Comunitatea de avere, ci ne ținem de datorița ca acum, când mandatul Onoratei Reprezentanțe expiră și când părtașii acestei averi din nou se vor decide, cui să concreadă apărarea intereselor lor, precum și păstrarea și administrarea averii lor, să facem o reprivire asupra rezultatelor ajunse în cei 6 ani din urmă și asupra activității noastre dezvoltate în timpul acesta și să ne dăm samă, că întrucât am împlinit chemarea noastră de a păstra și a spori averea concrezută chivernisirei noastre și a procura interesele poporațiunii aparținătoare Comunității de avere.

Această reprivire, care ne arată dezvoltarea rapidă și consolidarea instituțiunii noastre, ne umple cu multă mulțămire, cu sim-

țul dulce, că ne-am făcut datoria, că fiecare om nepreocupat, care privește înflorirea de azi a Comunității de avere, starea de azi a averii noastre și instituțiile create în interesul părtașilor la această avere, nu va putea denega deplina sa recunoștință către Onorata Reprezentantă, în care fiecare membru a contribuit la dezvoltarea treptată a instituției noastre, sprijinind comitetul subsemnat în munca sa grea prin încrederea neclintită, prin ceea ce s'au putut realiza propunerile făcute întru înflorirea Comunității de avere, precum și executarea dispozițiilor de lipsă pentru atingerea acestui scop. Numai încrederei depline, cu care ne-a distins Onorata Reprezentantă, putem să mulțămim succesele noastre, căci încrederea este cea dintâi condițiune pentru o conțelegere și conlucrare pacinică, fără de care nu este progres și înaintare.

Pedeca cea mai mare și dușmanul cel mai înverșunat al progresului și al dezvoltării este aplicarea proprie a naturii omului de a ține strâns la formele obicinuie și a primi cu încredere orice reformă, până ce experiența nemijlocită n'a dovedit valoarea practică a acestora. În chipul acesta orice progres ar întâmpina greutăți de neînvinș și orice dezvoltare s'ar sugrumă în germene, dacă pe fiecare teren nu s'ar ivi bărbați, cari înălțându-se peste aceste cadre mărginite n'ar cunoaște și nu ne-ar arăta drumurile și cărările nouă, pe cari trebuie să urmăm în activitatea noastră, pentruca lucrarea să ne aducă succesul dorit. Însă acela, care toate calitățile și toate puterile și-le-a pus în serviciul binelui comun și s'a decis, că va lua și va urmări neclintit calea recunoscută de cea adevărată, trebuie să se înarmeze cu multă tărie de suflet și cu multă abnegațiune, dacă voiește să-și realizeze proiectele sale create întru promovarea binelui comun. Căci nu numai reavoința, invidia și ura personală se conjură în contra biruinței muncii cinstite, ci de multe ori chiar descurajarea acelor împiedecă realizarea ideilor mari, în interesul cărora se lucră și cari se vor bucura de roadele muncii.

Când la 16 Iulie 1904 încrederea Onoratei Reprezentante a depus soarta acestei instituții în mâinile președintelui comitetului subsemnat, a voit ca acest tezaur scump câștigat prin virtutea și răscumpărat cu sângele strămoșilor noștri să-l dea în grija unui bărbat, care cu brațe tari să-l apere în contra oricărui atac, și ca această frumoasă moștenire să o chivernisească în interesul binepriceput al părtașilor, să o înmulțască și să o predea fără nici o pierdere următorilor noștri. Acum când mandatul nostru de 6 ani expiră și când trebuie să ne dăm samă nu numai despre averea concrezută chivernisirei noastre, ci și despre activitatea, care cu tot dreptul au așteptat-o dela noi părtașii la această avere, voim ca și din meritele rezultatelor ajunse să-i dăm partea cuvenită aceluia, care și din muncă întotdeauna și-a luat partea leonică și subț a cărui conducere înțeleaptă am ajuns rezultate așa de frumoase. Comitetul subsemnat, care a lucrat alături cu președintele ca martorul mai de aproape al activității sale, poate să mărturisească mai fidel, întrucât i-a zăcut la inimă soarta instituției noastre și că cu zel neobosit a muncit întru înflorirea ei din ziua, cu care înainte de 6 ani încrederea

Onoratei Reprezentante l-a pus în fruntea Comunității de avere.

Ne-am ținut de datorință, ca și cu ocaziunea aceasta, când Onorata Reprezentantă mai pe urmă s'a adunat, să ne ceară samă despre activitatea noastră și să desbată propunerile noastre, să dăm președintelui nostru tributul recunoștinței și că azi, când ne dăm samă despre rezultatele muncii grele de șase ani, să ne provocăm la rezultatele frumoase, cari în prima linie avem să le mulțumim și avem să le privim ca roadele inițiativei, conducerii înțelepte și activității neobosite a președintelui, dezvoltate în interesul poporațiunii aparținătoare Comunității de avere.

Economia purtată în cei 6 ani din urmă se reoglindește mai fidel în socoțile anuale, cari în cifre seci, fără părtinire și fără a ascunde ceva, ne arată lămurit rezultatele ajunse.

(Va urma).

Osândit la moarte prin ștreang. Primul osândit la moarte în Caransebeș. Soțul, osândit la temniță pe viață.

În 16 I. c. st. n., liniștea patriarhală din orașul nostru, a fost cuprinsă de un murmur de groază neobicit. În numita zi s'a pertractat la tribunalul din Caransebeș procesul lui *Mârza r. Almăjan Pavel* din Peștere, pentrucă acesta a pușcat pe bătrânul lui tată, jefuind dela el totodată o sumă de 600 cor. În fapta lui criminală a avut de soț pe *Balint George*. Cazul e următorul: Mârza de mult nu trăia bine cu tatăl său, un bătrân trecut de 70 ani. Bătrânul și-a propus a părăsi pe fecior și a se așeza la nescai rudenii ori la vreun străin să locuiască restul zilelor ce le mai avea. Fiul său de teamă, că pământul, care era abia de 1 lanț și jum. și banii ce-i avea strânși, bătrânul să nu-i lase cumva altuia, ș'a pus de gând, că să-și omoare propriul său tată. Bătrânul de altfel locuia pe vară într'o colibă din pădure, unde muncia la tăiat de lemne, aci și-a agonisit și banii. Într'o noapte fiul său însoțit de Balint, a pândit până când tată-seu a eșit din colibă, și la primul pas ce l-a făcut, fiul a descărcat pușca, glonțul a nimerit, tatăl a picat la pământ scaldat în sânge. După crimă s'au repezit criminalii în colibă și au dus cu sine prașchia cu banii bătrânului împărțindu-i. Jandarmii au pus mâna pe Mârza, dar acesta știind să se apere, a fost lăsat liber. Bătrânul care mai trăise încă o zi, a dat pe mâna jandarmilor pe doi oameni din Maciova cari trecuseră în ziua omorului prin pădure, prinși și aceștia, nu s'a putut aduce întru nimic dovezi, că ei ar fi ucigașii. Un cărauș din Maciova, care a fost martor unei declarațiuni criminale ale lui Mârza, cu scop de a ucide pe tată-seu încă cu doi ani înainte de omor, a anunțat jandarmilor declarațiile lui Mârza și în urma acesteia, jandarmii l-au deținut din nou. La urmă a recunoscut, că el e ucigașul, având de complice pe Balint.

Sâmbăta trecută, tribunalul constător din dl Czirko János, ca prezident; Damian, ca jude; Égi Kálmán ca procuror, apoi jurații: Nobel M., Radó S., Lázár G., Koch, Damian V., Miklossy, Popovics V., G. Neamțu; apărători: Dr. Mayer Vilmos, din oficiu a apărat pe Mârza: dl Bozgan însă pe Balint; ca tălmăciu a figurat dl Atanasie Fileru, după

o lungă dezbateră, a rostit sentința anume: *Mârza a fost osândit la moarte prin ștreang; iar Balint ca complice al lui la temniță grea pe viață.* La publicarea sentinței, osândiții au primit sentința cu sânge rece; iar când a fost întebat Mârza, dacă voește a înainta rugare de grafiere către Maj. Sa, abia la a treia întrebare a răspuns nepăsător, că: do-rește. Dacă Maj. Sa nu se va îndură să agrațieze pe Mârza, atunci sentința va ajunge la stare de drept, iar Mârza va fi dat pe mâna călăului și va fi spânzurat.

Cazul a produs uimire generală în orașul nostru, deoarece e primul caz, când tribunalul, a condamnat la moarte pe criminal, ceea ce e neobicit în Caransebeș.

CREȘTĂTURI.

Sedințele „Astrei“. După-cum se știe „Asociațiunea“ s'a întrunit la Sibiu. În 12 Oct., s'a ținut adunarea, în care nu au lipsit ca de obicei și ciarta, de care li-e atât de drag înflăcăraților „naționaliști“, cari în loc să facă ceva ispravă, pe terenul culturii și luminării oropsitului nostru popor, se adună, ca să se certe. Anume dl Braniște, redactorul „Drapelului“ s'a pus să dascălească puțin pe dl Goga, care după-cum îi e obiceiul, nu să lasă capacitat de nimeni, și dacă cineva îi spune verde, câte vre-o lecție, apoi Gogulețul sare ca înțăpat, protestează și haid la ciartă, și din ciartă era mai gata păruiala. Deh, ce să-i faci, așa-s oamenii aștia. După adunare, care de altfel nu a adus nescai roade, ci numai doară rodul sec al certelor, a urmat banchetul. Aici e aici. Ci, la banchet, un Emil Borcea, ceti o croncă rimată, comentând evenimentele din Europa..., pe care o reproducem și noi — în parte — după „Tribuna“. Iată-o :

„Burdia dela Caransebeș
Se găsește a plouat,
Căci n'a reușit s'aleagă
Episcop — un perciunat“.

Asta-i asta. Decât, că al cu *nota veselă*, a sfeclit-o, căci lucru stă d'antorsele, a-nume :

Burdia dela Caransebeș
Poate fi — Borcea — fălos :
Că chiar matadorii vostri
Li cer câte-un os de ros.
Cățălușii latră'ntruna,
Să s'audă, că trăesc,
Dar când sunt loviți cu palma,
Coată calea... și-o sfelesc.

NOUTĂȚI.

KĂLINDAR SĂPTĂMĂNAL.

Anul 1909. Luna Octombrie (Răpoune) are 31 zile

Zilele	Calendarul vechiu	Calendarul nou
Dum.	11 † A. Filip	24 Rafail
Luni	12 Muc. Pav.	25 Hrisant
Marți	13 M. Carp	26 Armand
Merc.	14 (†) C. Parasch.	27 Sabina
Joi	15 M. Lucian	28 Simeon
Vin.	16 M. Login	29 Narcis
Sâm.	17 P. Osie	30 Claudiu

Dum. a 22-a d. Rusali, ev. 3 d. Luca, gl. 5, v. 11.

„In vremea aceea mergea Isus într'o ceatăe...“

Sedința administrațiunii publice, a comitatului nostru s'a ținut în 13 l. c. sub presidența dlui comite-suprem Fialka Károly, și nu în Joia dinainte, precum eră convocată, asta din considerare, că Joi eră sărbătoare românească. Administrațiunea raportează, că dela 1 Ianuarie a. c., până în 30 Sept., sunt 1,714.506 cor. restante de dare.

Adunarea generală a învățătorilor ort. rom., din dieceza Caransebeșului. Luni, în 11 Octombrie n. și-au ținut învățătorii ort. rom. conf. din dieceza Caransebeșului, adunarea generală din acest an, în frunțașă comună de pe mănoasa vale a Cărașului, în Cacova unde au fost primiți cu dragoste de cătră ospitalierii și harnicii Cacoveni.

Ordonanța lui Apponyi. „Politische Correspondenz“ e informată din Roma, că în cercurile Vaticanului se desminte în mod categoric, că șefii bisericii românești greco-catolice din Ungaria ar fi protestat la Papa, contra ordonanței contelui Apponyi, în chestia limbei de predare a religiunii în școală.

Descoperiri istorice. Consulul austro-ungar la Varna, a trimis ministrului de afaceri străine al Austriei un raport asupra desgropării moaștelor lui Vladislav, cari au fost descoperite în drum spre Varna la Dobrovitz. Locul unde au fost găsite îngropate, aceste moaște corespunde de fapt cu terenul luptei dela Varna din 1444, când a murit Vladislav. Turcii i-au tăiat capul și l-au dus ca trofeu la Constantinopol. Schetelul aflat astfel în apropiere de Varna cu capul ciuntit, e mai mult ca sigur că e restul corpului Vladislav.

Jefuirea unui tren de povară la „Porta Orientalis“. La stațiunea Porta Orientalis, când s'a oprit trenul ce venia dinspre Caransebeș, o mare ceată de bandiți cari până acum au rămas necunoscuți, a năvălit asupra vagoanelor, furând tot ce s'a găsit în ele. Până ce a sosit poliția dela stațiunea vecină furii au dispărut în bezna nopții, fără a putea fi până acum descoperiți.

Lucaciu sub acuză. Comisiunea de imunitate a parlamentului în sedința din zilele trecute a hotărât suspendarea dreptului de imunitate a deputatului Lucaciu, fiind acesta pus sub acuză pentru unii articoli revoltători publicați în coloanele organelor ultraiste. Cu siguranță se poate aștepta, că i-se va împlini din nou visul, de a fi proclamat „vinovat“, — mai bine zis „martir“, — iar în consecință își va putea apoi ridică și de astădată leafa competentă ca premândă politică pentru astfel de isprăvuri.

Inscrierile la universitatea din Capitală pentru anul c., s'au încheiat definitiv. S'au înscris în semestrul acesta în total șapte mii și jumătate ascultători. Cu 500 mai mulți ca la începutul anului școlastic trecut.

Muşcați de mătă turbată O mătă turbată a muşcat zilele trecute în Ciclovamontană șapte persoane, cari au fost imediat transportate la institutul Pasteur din Budapesta.

Pertractările la tribunalul din Caransebeș, s'au început deja în 15 Octombrie st. n. Acuzatul Petru David din Var, a fost condamnat pentru furt la 1 an și 2 luni temniță ordinară. În 16 Oct., a fost senzaționala pertractare a lui Pavel Mârza și George Bálint din Pestyere, cari cel dintâiu a fost judecat la spânzurare, al doilea la temniță grea pe viață, pentru că aceștia au omorât și jefuit: fiul pe tatăl său dulce cu ajutorul tovarășului. În 18, a fost pertractarea procesului Petru Vuculescu, păzitor de câmp, care în stare de apărare a omorât pușcând pe Ioan Draghilă din Prilipe, a fost osândit la 10 luni temniță, 500 cor., despăgubire văduvei lui Drăghilă, suportarea speselor de înmormântare și a speselor de proces. În 19, a fost pertractarea procesului Ilie Cornian și David Martinescu din Plugova, pentru omor fără voie (din greșală) au fost osândiți la 2 luni și 15 zile și spese de proces.

Drumul dela stațiune până la băile Herculane, se va construi în mod favorabil vizitatorilor, în așa chip, că va fi o plăcere și celor, cari vor dori a merge pe jos, scutiți fiind vizitatorii de prav. Lucrările sunt deja predate spre efectuare dlui șef inginer regessc Elek Károly. Pentru chibzuirea lucrărilor s'a și întrunit o comisiune în 19 l. c., în frunte cu dl sub-comite Issekutz Aurel.

Noul pod peste Caraș. Dl ministru de comerț a semnat suma de 5000 cor., pentru construirea podului peste Caraș la Jitini, dacă comunele Jitinul și Ciudanovățul vor votă suma de lipsă pentru pod, care e a se zidi la primăvară. Suma totală a zidirii se urcă la 12.000 cor.

Datorăș care plătește cu briciagul. Nicolae Grecu din Coșteiul-mic, pe când se întorcea dela târg zilele trecute, s'a luat la ciartă cu Dumitru Repetye, pentru că acesta îi ceruse datoria. Grecu în loc să plătească cu ce eră dator, scoase briceagul cu care a tăiat ambele urechi, a străpuns ochiul drept și a dat mai multe lovituri de briceag lui Repetye, care rănit de moarte a fost dus în spitalul din Lugoj. Pe Grecu l'au arestat jandarmii.

Și-a omorât amanta. Dumitru Marta din Vraniuț, trăia în concubinaj cu Elena Dragancia, și o maltrată pe biata femeie în modul cel mai barbar. Zilele trecute săturându-se biata femeie de bătăile crudului ei concubin, se hotărî să-l părăsască. A fugit din casă tocmai când Marta venise beat și se apucase de bătaie. Concubinul se luă după ia lovind-o și trântind-o unde o ajun-

gea. În piaț însă sălbăticia i-a fost la culme și ca să-și arete vitejia scoate cuțitul și-l înfige în inima femeii, care a picat moartă, Jandarmii, cari au venit la moment a stămpărat setea de sânge a lui Marta, ducându-l la răcoare în Biserica-albă.

Și-a pușcat ginerile. I. Sava din Broșteni, de mult trăia rău cu socrul I. Adam din Agadici. Își propuse ginerile să omoare pe socru. Soartea a voit bagsama d'antorsele, deoarece zilele trecute într'o ciartă avută laolaltă, socrul își descarcă pistolul asupra ginerului, care fără de a mai zice un cuvânt se prăvăli la pământ.

Sinucidere în ochii copilului. În zilele trecute călătorii pe linia ferată Marosludas au fost martori unei scene duioase. Pe când trenul trecea pe lângă cătunul (pusta) Rozsnyó, situată în apropierea orașelului Marosludas, s'a putut vedea cum un bărbat, aproape în vârstă de 40 ani, fugea pe șine, iar în urma lui un băiațandru strigând în gura mare: „Tată... dragă tată, vino îndărăpt!“ Abia să auzise cuvintele acestea și părintele să aruncă sub roatele trenului, care îl strivi până la necunoștință. S'a dovedit, că el să numește Németh și era din o comună din apropiere. Până acum nu s'a putut afla cauza sinuciderei.

Omorâți de douhoarea vinului nou. Un econom bine situat din Alcsuth cu numele J. Bárányos, s'a slobozit în pivniță, care era plină de gazuri în urma fermentațiunii mustului. Sub influința acestora Bárányos și-a pierdut conștiința, căzând la pământ. După o bucată de vreme fiind căutat a fost găsit mort. — Tot așa a pățit-o și J. Szabó, un polițist în retragere, om în vârstă de 60 ani, cu domiciliul la Budapesta. — În comuna Velence economul J. Ujszászi s'a slobozit în pivniță împreună cu soția sa, pentru a-și vede de vinul cel nou, dar spre nefericire, fiindcă li-s'a făcut rău. Când li-s'a dat ajutor, bărbatul era deja mort. Soția sa a putut fi adusă la viață numai după multă trudă.

Judecați la moarte. Curtea cu jurații din Krakó, a judecat la moarte pe zilerul Kain, muma lui și o soră a lui, fiindcă împreună zugrumară femeia lui Kain, pe care aceia o acățară pentruca lumea să creadă, că s'a spânzurat singură.

Sentință de moarte. Curtea cu jurații din Becicherecul-mare a judecat la moarte prin ștreang pe țaranul Moise Uța din Toaghier, pentru că acesta a ucis pe preotul deacolo Mastbu Cornel și pe frunțașul Sărbu Nicolae, îndemnat fiind și plătit de cătră un anumit Oprea, care deasemenea își așteaptă pedeapsa în temniță din Becicherec.

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apeduct și mașini agronomice.

Multe referințe de primul rang.

Indrumări și prospecte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

TELEFON 63—01.

Ciocnire de trenuri. Trenul accelerat dela Cluj la Budapesta, s'a ciocnit la Vecsés cu un locomotiv aranjator. S'au zdrobit mai multe vagoane. S'au rănit conducătorul locomotivei, funcționarul din poșta mobilă și 5 călători. Trenul a sosit în capitală numai noaptea la oarele două.

Un medic bestial. În Paris face mare senzație deținerea medicului de femei Rappel, care pacientele mai frumoase le hipnotiză și în această stare abuză de incapacitatea lor.

Poșta Redacției.

Dlui I. U. în C. Am primit ambele articole. Sunt însă atât de lungi și aspre, în cât nu le putem publica deocamdată, fiind mare îmbulzală de material. Va trebui să facem și unele schimbări unde și unde.

Altor corespondenți. Să nu fie cu supărare, dar la rând le punem pe toate, ca la moară. Toate deodată nu se pot publica căci nu e atâta loc în foaie.

Unele manuscrise sosite abia Joi la încheierea foii, le vom da loc Nr. viitor.

Dr. Aurel Iorga

medic,

aduce la cunoștință p. t. public, că și-a mutat locuința din strada bisericii în strada principală (piață, fost casa „Postei“)

Dentistul clinic și med. univ.

Dr. Iosif de Hegedűs

fost asistent la profesorul Iszlai în Budapesta a sosit și ordonează numai scurt timp

în Caransebeș, hotel Lichtnekert. Scoate dinți și rădăcinile lor prin stropire de Cocain fără dureri. Plombează dinți cu aur, argint, platină și ciment ș. a.

* * *

Efectuește toate lucrările aparținătoare în acest soi precum:

dinți artificioși (după metoda americană) pregătiți perfect în cauciuc precum și în coroane și poduri de aur.

Impărtășește consultări medicale peantru toate boalele de gură și de dinți. Ordinează peste toată ziua!

R. GRAU și FIUL CARANSEBEȘ

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

Cel mai mare magazin pentru domni, dame și copii.

Singurul vânzător a renumitelor fabricate:

„Cobrak“,
„Danubia“, „Chasalla“

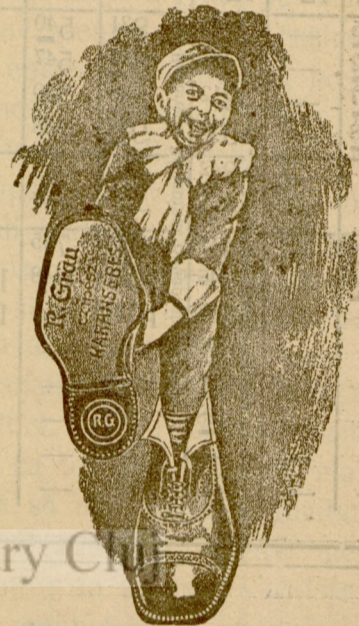
precum și a ghetelor curat americane.

Galocini curat de Petersburg marca „Trejunghiu“.

Face ghete fine, moderne după măsură.

Lucrătoare arangiată de a lucra cu mașini.

— Reparează prompt și efin. —

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi hipotecare replătibile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale; împrumuturi cambiale cu acoperire hipotecară, escontează cambii cu 3, eventual cu 2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni, acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe amanețe și pe efecte. Primește

depuneri
spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele neridicate se adaugă în 6 luni, anume la 1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la capital și se fructifică mai departe. Darea pentru interesele de depuneri o solvește institutul. Depuneri se pot face și prin poștă, având a se indica adresa exactă a deponentului. Rezolvarea urmează cu întoarcerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot face prin poștă.

Direcțiunea.

TIPOGRAFIA LUI JACOBVITS
din Karansebes primește spre

efectuare:
totfelul de tipărituri bătătoare
în arta tipografică.

Fabrica de țiglă și cărămidă, cu abur a orașului Caransebeș.

Recomandă onoratului public fabricațiunea sa de prima calitate pe lângă cele mai avantajoase prețuri.

Calitate exemplară
= de primul rang =
precum:

cărămidă de mașină, cărămidă pentru zidit preșuită (keramit), pentru boltituri. Țiglă mică de mână, țigle presuite cu mașina, țigle pentru coama caselor, țigle crestate fran-
= ceze și țigle catranizate. =

Modalități de solvire avantajoase și după învoiala =

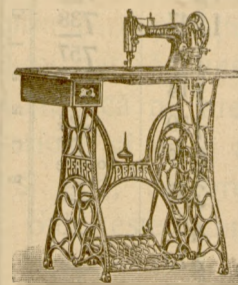
Roagă sprijinul on. public

MILINYI ROBERT,
directorul țiglariei orașului.

Mașine de cusut

Pfaff

pentru economia casei și industrie.

Ameliorările cele mai noi.
= Încredere necondiționată. =

O mașină de cusut ieftină e pentru economia casei un obiect foarte scump și nefolositor, deoarece în continuu cere reparaturi și tocmai atunci nu funcționează când e mai de lipă.

Deposit la:

Adalbert Blascheck
Karansebeș.

Mersul trenurilor reg. Ungare

valabil din 1 Maiu 1909.

Budapesta—Timișoara—Lugoj—Caransebeș—Orșova—Verciorova și înapoi														
Pers. 712	Accel. 708	Pers. 714	Accel. 704	Pers. 728	Pers. 710	Expr. 702	Numele stațiilor:	Expr. c/701	Pers. 163/709	Pers. 727	Pers. 715	Accel. 3/703	Pers. 713	Accel. 15/707
830	940	1205	240	735	805	1130	pl. Budapesta (gara de apus . sos.	1250	715	725	1040	125	405	635
604	251	857	822		526	434	sos. Timișoara-Iosefin pl.	801	945	—	436	750	—	117
1145	702	—	1145		925	—	sos. Bazias (189) pl.	—	428		Pers. 741	328	pers. 739	955
1100	—	1100	1100		738	—	" Arad (156) "	—	709		1-III	615	1-III	—
1008	450	p. I-III 740	1008		1001	—	" Băile Buziaș (166) p. la 31 Mai "	—	725	Pers. 743	1001	520	1-III	1118
pers. 744	1118	1118	515	pers. 742	520	—	pl. Băile Buziaș (166) dela 1 Iulie sos.	—	1008	743	1001	1001	450	450
I-III	1217	1217	428	I-III	328	—	" Bazias (189) "	—	1145	I-III	—	236	702	702
			448		615	—	" Arad (156) "	—	1100	—	1100	1100	356	356
635	—	247	831	540	755	440	pl. Timișoara-Iosefin sos.	755	734	912	641	734	1240	—
642	—	254	837	547	802	—	sos. Timișoara-Fabric pl.	—	727	906	634	728	1233	—
647	—	212	838	550	805	—	pl. Lugoj (193) pl.	646	725	905	633	727	1228	—
838	—	934	938	728	922	541	sos. Băile Buziaș (193) pl.	—	610	723	505	621	1105	—
—	—	842	—	—	138	—	" Ilia (Marosillye 193) "	—	—	—	—	—	943	—
—	—	805	—	107	107	—	pl. Lugoj (193) sos.	644	559	713	459	611	1052	—
846	—	442	943	745	933	543	sos. Karansebes (175) pl.	602	459	615	400	528	950	—
956	—	546	1027	848	1043	627	pl. Ujkaransebes boctăria 55 sos.	656	432	—	—	522	930	—
—	—	557	1037	—	1116	633	" Herkulesfürdő (Băile Herc.) sos.	—	443	—	—	—	923	—
—	—	605	—	—	146	829	sos. Orșova pl.	345	220	—	—	324	644	—
—	—	830	1238	—	217	854	pl. Verciorova pl.	315	140	—	—	255	605	—
—	—	858	104	—	256	859		255	1259	—	—	221	—	—
—	—	—	115	—	305	907		245	1250	—	—	213	—	—
—	—	—	124	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Caransebeș—Hațeg și înapoi.

Amestecat 6412	Amestecat 6414	Per. și am. 6416	Numele stațiilor	Amestecat 6411	Amestecat 6413	Amestecat 6415
—	1015	940	pl. Bpesta gara-apus sos.	635	715	—
—	755	300	pl. Timișoara-Iosefin (172) sos.	1240	734	—
—	816	140	pl. Orșova (172) sos.	217	858	—
—	1122	610	pl. Karansebes (172) sos.	730	418	—
—	—	—	Karansebes-cazarm.	723	411	—
—	1135	623	Karansebes-fabr.-țigl.	718	406	—
—	1148	636	Jász	702	380	—
—	1156	644	Obreza	656	344	—
—	1208	656	Glimboca	645	332	—
—	1235	726	Nándorhegy	630	316	—
—	1247	738	Csirésa	605	256	—
—	101	757	Ruszkab.—Voiszlova	554	244	—
—	114	810	Márğa	533	226	—
408	150	824	Bouczar	521	214	905
458	239	—	Bukova	—	101	817
552	333	—	Zajkány	—	1207	723
615	406	—	Várhely	—	1141	657
629	420	—	Nagypestény	—	1102	623
635	428	—	Kernyesd	—	1054	616
644	438	—	Poklisa	—	1043	606
706	501	—	Hátszeg	—	1018	544
715	510	—	sos. Váralja (159) pl.	—	958	528
1035	820	—	sos. Piski (159) pl.	—	610	402
1006	755	—	sos. Petrozsény (159) pl.	—	715	1036

Cupeuri directe, cari nu se schimbă sunt următoarele:

Budapesta gara-apus—Báziás cl. I—II.
Din Budapesta pleacă la 805 seara. || Din Báziás pleacă la 428 d. am. cl. I—III.

Budapesta gara-apus — Orșova cl. I—II.
Din Budapesta pleacă la 1015 noaptea.
Budapesta gara-apus—Băile dela Buziaș.
(Peste Timișoara-Iosefin clasa I—II.)
(Numai din 15—Iunie 15 Septemvre.)
Din Budapesta pleacă la 940 dimineața || Din Buziaș pleacă la 1118 dimineața.

Timișoara-Iosefin—Oravicza :
Din Timișoara-Iosefin pleacă la 843 seara.
Din Oravicza pleacă la 225 noaptea.

Cupeuri restaurante se adaugă între:
Budapesta gara-apus și între Karansebes, daici pleacă la 528 dimineața. || Din Budapesta pl. la 240 după amez.

Explicarea semnelor : Timpul de noapte se socotește dela orele 600 până la orele 559 min. Minutele ce sunt cu linie din jos. de exem. 00 înseamnă orele de noapte.

ANUNCIURI

se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai moderate la administrația foii noastre. ::